

Verslag openbare vergadering commissie Samenleving van 14 juni 2016

Aanvang 19.30 uur

Plaats raadzaal gemeentehuis te Heerde

Aanwezig *de voorzitter: G. van der Rhee*

de leden:

CU-SGP: H. Sellies, J. Tuinman

CDA: J. Grotenhuis-van der Horst, S. Nienhuis

VVD: I.T.M.S. Bunnik-van Loon, G. Hardam-Postma

GBP: J.W.J. van Ommen

PvdA: B. Horst, I. Vijge

D66/GL: S.I. van Amerongen

het college: W.R.J.M. Pijnenburg-Adriaenssen, J. Berkhoff

de griffie: B. Espeldoorn-Bloemendal

notulist: H. Geertsma

ambtelijke bijstand: A. van Haren, beleidsmedewerker Jeugd (agendapunt 8)

verder aanwezig: K. de Blok, H. Scheffers en J. Tees (leden dagelijks bestuur

Wmo-adviesraad) (agendapunten 5 en 6)

Afwezig: *J. Kampherbeek, D. Landman*

5

Algemeen

1. Opening en mededelingen

10 De voorzitter, de heer G. van der Rhee, opent de vergadering en heet alle aanwezigen
welkom. Vanwege zijn voorzitterschap wordt hij als deelnemer aan de vergadering
vervangen door de heer Sellies. Mevrouw Landman en de heer Kampherbeek zijn met
kennisgeving afwezig. De heer Kampherbeek wordt vervangen door mevrouw Grotenhuis.
Dhr. Bouman is wegens ziekte al lange tijd afwezig, maar is inmiddels ook verhuisd en zal
15 daardoor niet meer aan de commissievergaderingen deelnemen. In klein verband zal hij
worden bedankt voor zijn inzet.

2. Melding van insprekers bij agendapunten en vaststelling agenda

Er hebben zich geen insprekers aangemeld.

De agenda wordt vastgesteld conform het concept.

20

3. Lijst van aandachtspunten, toezeggingenlijst en bestuursagenda

Geen vragen of opmerkingen.

4. Spreekrecht publieke tribune over punten die niet op de agenda staan

25 Van dit spreekrecht wordt geen gebruik gemaakt.

Adviezen / bespreken

5. Jaarverslag Wmo-adviesraad

30 Toelichting door het DB

De voorzitter heet de leden van het DB van de Wmo-adviesraad hartelijk welkom. Hij geeft
hun de gelegenheid een toelichting te geven op de ervaringen van de adviesraad in het
afgelopen jaar. Tees bedankt de voorzitter voor die gelegenheid. Hij constateert dat dit de
eerste keer is dat het DB voor dit doel is uitgenodigd en adviseert de raad daar een
35 gewoonte van te maken. Hoe de adviesraad het afgelopen jaar heeft ervaren, is al globaal
aangegeven in het jaarverslag. Het geboorteprocess van de Wmo-adviesraad ging gepaard
met vallen en opstaan, net als in veel andere gemeenten. Er kwam opeens een nieuw
orgaan dat zich met allerlei dingen ging bemoeien. Dat was wettelijk voorgeschreven,
maar het is voorstelbaar dat college- en raadsleden niet direct wisten wat ze ermee

moesten. In 2013 heeft de adviesraad een brief geschreven aan het college. Daarin sprak hij zijn ongenoegen uit over de samenwerking zoals die tot dan toe verliep. De adviesraad zou aan het eind van het jaar de balans opmaken en beslissen of hij zijn werk al dan niet zou moeten voortzetten. Uiteindelijk heeft het DB een goed gesprek gehad met het

5 voltallige college, waarin het zijn grieven heeft kunnen uiten. Het ging er vooral om dat de adviesraad vanaf het begin niet tevreden was over de ambtelijke ondersteuning en dat hij te weinig aan de voorkant bij de processen werd betrokken. Hij kreeg dus te weinig kans om er op tijd wat van te vinden. Na de bespreking van het jaarverslag over 2015 in de gemeenteraad werd de adviesraad onaangenaam getroffen door een artikel in de krant.

10 Daarin stonden negatieve opmerkingen van de VVD-fractie over de adviesraad te lezen. Tijdens de vergadering van de adviesraad van gistermorgen zat mevrouw Bunnik op de publieke tribune. Zij zou nu iets kunnen zeggen over de toelichting die zij toen heeft gegeven. Bunnik wacht haar beurt af. Tees wijst erop dat de Wmo-adviesraad geen functionele band heeft met de gemeenteraad. De VVD-fractie lijkt met haar opmerkingen op de stoel van het college te zijn gaan zitten. Het is sowieso vreemd dat in een publieke vergadering dingen over de adviesraad gezegd worden waar hij op dat moment niet op kan reageren. Daarom is de adviesraad ook blij dat hij in deze vergadering wel aanwezig kan zijn. De Blok geeft een nadere uitleg van wat gezegd werd over de ambtelijke ondersteuning. Daarbij werd niet bedoeld op personen, maar op de manier waarop die

20 ondersteuning organisatorisch werd ingevuld. Diverse ambtenaren hebben flink hun best gedaan, maar het stond allemaal niet in de goede context. Verder moet bedacht worden dat hier gesproken wordt over een verslag van vorig jaar. Het is goed om daar nog even bij stil te staan, maar het is ook goed om vooruit te kijken en om aan te geven hoe de situatie op dit moment is. De voorzitter nodigt het DB uit om over dat laatste ook nog iets te zeggen. Tees constateert dat het de laatste tijd de goede kant op gaat. In voorgaande jaren vond de adviesraad dat er te weinig met zijn adviezen werd gedaan. De laatste tijd heeft hij echter de indruk dat er serieus naar zijn commentaar wordt gekeken en dat er rekening mee wordt gehouden. De voorzitter concludeert dat de belangrijkste kritiek is dat de adviesraad niet tijdig wordt geïnformeerd en dat er te weinig met zijn adviezen wordt

30 gedaan. Verder concludeert hij dat de samenwerking op dit moment beter verloopt, maar dat er nog wel frustratie is over een bericht in de pers. Hij vraagt of dat een goede samenvatting is. Tees vult aan dat de ambtelijke ondersteuning niet goed van de grond is gekomen. De laatste vijf à zes jaar was er een grote wisseling van beleidsambtenaren en notulisten. Op zo'n manier kan het nooit goed lopen, ook al doen die mensen hun best.

35 Van Ommen vraagt of het genoeg is dat het DB minimaal twee keer per jaar een gesprek heeft met de portefeuillehouder. Tees bevestigt dat. Tuinman heeft kennisgenomen van de pijnpunten vanuit het verleden, maar wil ook graag vooruitkijken. Uit de stukken over de nieuwe adviesraad krijgt hij de indruk dat het probleem rond de ambtelijke ondersteuning zal worden opgelost. Hij vraagt of die conclusie juist is, of dat daar toch nog twijfels over bestaan. Tees: Hoe het zal gaan, moet worden afgewacht, maar het DB heeft goede hoop. Dat heeft ook te maken met de structuur voor de nieuwe adviesraad. Nienhuis: Volgens het DB gaat het onder de nieuwe portefeuillehouder al beter. Bovendien ligt er een voorstel voor een nieuwe adviesraad. Hoeveel nut heeft het dan nog om de pijnpunten uit het verleden neer te leggen bij een portefeuillehouder die daar niet verantwoordelijk voor

45 was? Niemand kan er nog iets aan veranderen. Het enige wat zin heeft, is de lessen uit het verleden mee te nemen bij het volgende agendapunt. Tees: Op dit moment gaat het over het jaarverslag. Het gaat dus niet over vandaag of morgen, maar over de ervaringen in 2015. De Blok: Het hele DB zat in de werkgroep die de nieuwe adviesraad heeft voorbereid. De raad kan dus gerust aannemen dat het voorstel over die adviesraad de instemming van het DB heeft. Het is wel belangrijk om dan ook op die lijn door te gaan. Dan kunnen de ambtelijke en de secretariële ondersteuning vorm krijgen zoals het moet.

Bespreking

Bunnik is blij met het heldere jaarverslag. Het bijwonen van de vergaderingen van de

55 Wmo-adviesraad heeft ze als zeer verhelderend ervaren. Ze heeft respect voor alle mensen die tijd in dit advieswerk willen steken. Er is een aantal punten waar haar fractie op wil reageren. In het verslag staat dat het college voortdurend afspraken niet of ten dele

nakomt. De VVD wil weten wat dan de verwachtingen waren, of die verwachtingen haalbaar waren en of ze door beide partijen duidelijk in beeld zijn gebracht. De adviesraad wil meer aandacht voor zijn primaire taak: het geven van adviezen. Die taak wordt door de gemeenteraad onderkend en volgens de VVD ook benut. Verder staat in het jaarverslag dat de adviesraad de balans in de organisatie iets te vaak heeft gemist. Er is zeker hard gewerkt, maar er werd niet altijd goed aangestuurd en afgestemd. Daar zou het college meer mee moeten doen. De VVD kan die opmerking moeilijk plaatsen. Het afgelopen jaar zijn diverse ambtenaren meermalen aanwezig geweest om een toelichting te geven. Wat dat betreft kreeg de adviesraad haast nog meer informatie dan de gemeenteraad. De VVD vindt de opstelling van de Wmo-adviesraad op dit punt ook nogal aanmatigend. Bij punt 11 wordt gesteld dat de gemeente sterk inzet op digitalisering, misschien zelfs gemakshalve. "Digitaal, digitaal en nog eens digitaal is het antwoord. Of ze maken nog een website." De VVD vindt dit een nare insinuatie. Het Rijk heeft met stoom en kokend water ingezet op het doorvoeren van de decentralisaties. Daarmee kwam de gemeente voor een enorme klus te staan. De VVD is het met de adviesraad eens dat dingen altijd beter kunnen. Met de term 'gemakshalve' en de cynische opmerking '... dan nog maar een website' wordt echter een onaanvaardbare tik uitgedeeld aan de ambtelijke organisatie. In de raadsvergadering van 11 april heeft Bunnik aangegeven dat ze het niet correct vond om de raad en het college de hectiek rond de decentralisaties in de schoenen te schuiven. Ook de raad heeft het afgelopen jaar met een enorme tijdsdruk gezeten. Daarom had dit punt in het jaarverslag anders verwoord moeten worden. Dat de krant de opmerkingen van Bunnik anders heeft weergegeven, is niet haar verantwoordelijkheid. Ze mist in het jaarverslag ook een stuk zelfkritiek. In geen van de vergaderingen die zij heeft bijgewoond, hebben de leden verwoord wat er in hun achterban leefde. Wat dat betreft zijn ze niet op de hoogte van elkaars situatie. In het jaarverslag staat dat de adviesraad is ingesteld als een raad met vertegenwoordigers van belangenorganisaties. Volgens dat jaarverslag heeft de adviesraad zich in 2015 weer ingezet om het contact met de achterban te versterken. "Over verschillende onderwerpen heeft terugkoppeling met de achterban plaatsgevonden." In het gesprek op 11 april gaf de heer Tees echter aan dat het contact met de achterban moeizaam verloopt. Er komt van die kant te weinig naar de adviesraad toe. Het zou juist geweest zijn om dat in het jaarverslag te benoemen. De adviesraad zegt wel uit de media te kunnen halen hoe zijn achterban in brede zin denkt. Dat kan de gemeenteraad echter ook. De adviesraad is er juist voor de *betrokkenheid* van de achterban. Hij geeft in zijn adviezen aan dat hij burgerparticipatie belangrijk vindt. Dan moet dat ook in de beoordeling van de beleidsstukken terug te vinden zijn. Het moet een beoordeling zijn op de toepasbaarheid in Heerde. De Blok zei op 11 april dat op dat punt inderdaad een verbeterslag valt te maken. Het is duidelijk dat de stukken die de adviesraad moet beoordelen om een zekere expertise vragen. De VVD heeft echter het gevoel dat er een bestuurslaag bij gekomen is, zonder dat de stap wordt gezet naar de mensen om wie het gaat. In de vergaderingen hoort Bunnik vaak dat stukken of besluiten worden teruggelegd bij de gemeente. Ze hoort niet vaak dat de achterban om meer informatie wordt gevraagd. De VVD vindt de rol van de adviesraad van groot belang, ook de rol van de toekomstige ASD. Het moet dan echter wel gaan om een aanvulling op de besluitvorming van college en raad. Daarbij moet de adviesraad de rol vervullen van vertegenwoordiger van de achterban. Van Amerongen: Het jaarverslag is inderdaad een stevig verhaal. Dat verhaal gaat echter wel over 2015. Vanuit 2016 kan het enigszins gerelativeerd worden. Uit de toelichting bleek immers dat het nu de goede kant opgaat. De ambtelijke ondersteuning is een belangrijk punt. Daar zal bij het volgende agendapunt goed over doorgesproken moeten worden. Van Amerongen kan zich wel wat voorstellen bij de kritiek richting college en organisatie. Ze vraagt zich echter af of de adviesraad door moet gaan met het bekritisieren van beleidsnota's. Dat doet de gemeenteraad immers ook al. Op die manier wordt de indruk versterkt dat het gaat om een extra bestuurslaag. Is er niet meer behoefte aan een beweging van onderen op? De Wmo is een belangenorganisatie. Moet niet meer worden gedacht aan een participatiestructuur en aan cliëntondersteuning? Dan loopt men ook niet zo gauw tegen frustraties aan zoals die nu verwoord zijn: dat men te weinig ruimte krijgt om zelfstandig mee te denken. D66/GroenLinks heeft diverse keren aangegeven dat dankbaar gebruik moet worden

genaakt van de adviesraad. Het blijft echter lastig om een goede afstemming te realiseren en eruit te halen wat erin zit. Wanneer adviezen als mosterd na de maaltijd komen, is het zonde van de energie. Over de opmerking in het jaarverslag over de website is Van Amerongen minder negatief dan Bunnik. Ze heeft zelf ook geconstateerd dat de website niet echt uitnodigend is. Mensen worden al gauw het bos ingestuurd. Daar moet nog eens goed naar gekeken worden. Horst sluit aan bij de oproep van Tees om er een gewoonte van te maken de adviesraad jaarlijks uit te nodigen voor het geven van een toelichting. Dan kunnen problemen zoals die nu in het jaarverslag naar voren kwamen ook sneller worden getackeld of zelfs worden voorkomen. Het is fijn dat het inmiddels wat beter gaat, maar er valt altijd te leren van dingen die in het verleden niet goed gingen. In het voortraject van de decentralisaties heeft de PvdA meerdere keren opgeroepen om de Wmo-adviesraad tijdig bij de ontwikkelingen te betrekken. Het is erg jammer dat dat kennelijk niet altijd is gebeurd. Gelukkig heeft het DB goede hoop dat het in de nieuwe situatie beter zal gaan. Dan zal echter wel goed naar de aangedragen knelpunten moeten worden gekeken. Horst voelt zichzelf altijd behoorlijk geholpen met de adviezen van de adviesraad. Dat de website niet echt toegankelijk is, leeft ook onder de bevolking. Dat moet serieus genomen worden. Het is waar dat alles met stoom en kokend water moest worden opgezet, maar daarom kan nog wel worden bijgestuurd als er signalen uit de samenleving komen. Dat kan nu juist sneller gebeuren, nu de zorg bij de gemeente is komen te liggen. Tuinman gaat in op wat gezegd is over de digitalisering en de website. Bij de Wmo gaat het voor een groot deel over oudere mensen. Het is erg belangrijk dat die mensen hun verhaal kwijt kunnen. Velen van hen beschikken echter niet over internet en kunnen daar niet mee omgaan. De digitalisering gaat door, maar daar moeten zij niet de dupe van worden. Het is een van de dingen die in de nieuwe situatie beter moeten worden geregeld. Daar moet in de organisatie daar aandacht voor zijn. Van Ommen bedankt de adviesraad voor al het werk dat die raad in een moeilijke tijd heeft gedaan. GBP heeft altijd geprobeerd de adviezen serieus bij zijn meningsvorming te betrekken. De fractie is blij dat de adviesraad een lichte verbetering ervaart in de manier waarop zijn adviezen worden ontvangen. Ze hoopt dat dat ook het geval is als het om ongevraagde adviezen gaat. Die komen er niet zo vaak, maar dan gaat het wel om zaken die de adviesraad van groot belang vindt. Dat vraagt erom dat ze serieus worden gewogen. Van Ommen wil graag een reactie van de wethouder op de klacht dat het college afspraken niet is nagekomen. GBP vindt het ook erg jammer dat het vaak fout is gegaan met het verzenden van de stukken. De fractie hoopt dat dit in de toekomst niet meer aan de orde zal zijn. Verder hoopt ze dat de opgaande lijn die dit jaar is ingezet in de nieuwe situatie wordt doorgetrokken. Nienhuis bedankt de adviesraad voor het heldere verslag. Het CDA is blij dat de samenwerking met de wethouder nu beter is dan voorheen. De fractie wil graag een reactie van de wethouder op wat in het jaarverslag over die samenwerking wordt gezegd. Datzelfde geldt voor wat gezegd wordt over de ineffectiviteit van de organisatie. Berkhoff geeft de vraag over het niet nakomen van afspraken door aan het DB. Hij is te kort in Heerde om daar iets over te kunnen zeggen. Uit het verslag blijkt dat het lastig is om de rol van de Wmo-adviesraad goed in te vullen en de ambtelijke organisatie daarin mee te krijgen. Dat is een landelijk probleem. Er is inderdaad vaak te weinig tijd om goede adviezen te kunnen geven. Ambtenaren werken echter ook onder tijdsdruk. Dan denken ze er soms net niet aan dat de Wmo-adviesraad tijdig om advies moet worden gevraagd. De wethouder is wel blij dat er een positieve ontwikkeling in zit. De adviesraad wordt nu meer aan de voorkant bij de beleidsvorming betrokken. Dat zal met de nieuwe adviesraad ook gebeuren. Het verhaal over het proces van de kadervorming (agendapunt 13) heeft de adviesraad zelfs eerder bereikt dan de wethouder. Verder hoort de wethouder in deze bespreking vooral nuttige dingen, ook over de digitalisering en de website. Het college is zelf ook niet gelukkig met de manier waarop de website zorgvraagheerde.nl werkt. Er wordt over nagedacht hoe daarin een verbeteringsslag kan worden gemaakt. De adviesraad had in het verleden hoge verwachtingen in de richting van de ambtelijke organisatie. Dat bracht een dilemma mee met betrekking tot de onafhankelijkheid van de adviesraad. In de aanzet naar de nieuwe adviesraad is geprobeerd de verschillende rollen en posities helder te krijgen. Verder merkt de wethouder op dat hij verantwoordelijk is voor de manier waarop zijn voorgangers met de adviesraad zijn omgegaan. Daar mag hij

dus op aangesproken worden. Hij herkent de problematiek die geschetst is. Het vergt een bewustwording van de bestuurders, de ambtelijke organisatie en de adviesraad zelf om steeds te bedenken wat het moment is om de adviesraad bij een onderwerp te betrekken. Dat is een voortdurend leerproces.

5 Tees noemt een voorbeeld van een gang van zaken die frustratie heeft opgeroepen. De Wmo-adviesraad heeft in 2011 een notitie geschreven over de mantelzorg. Hij vond namelijk dat de nota Mantelzorg uit 2007 niet werkte. Het heeft vijf jaar geduurd voordat de nieuwe Mantelzorgnota werd vastgesteld. De adviesraad heeft regelmatig gevraagd wat met zijn notitie gedaan werd, maar het document is jarenlang in een la blijven liggen. Wat
10 de achterban betreft: dat is een algemeen probleem, ook voor politieke partijen. Van de 6000 ouderen in Heerde zijn er zo'n 700 lid van een ouderenorganisatie. Bij de politieke partijen zullen de verhoudingen niet veel anders liggen. Het werkt allemaal niet zoals het idealiter zou moeten werken. Daar zijn de commissie en het DB het wel over eens. Daarom kwam de adviesraad een paar jaar geleden ook met het idee van een Wmo-
15 plusraad. De heer Schilderink heeft in dat kader een onderzoek gedaan. Op grond van zijn rapport is een veranderagenda samengesteld. Daar heeft de adviesraad nooit meer iets van teruggezien. Wat het krantenbericht over de opmerkingen van de VVD betreft: Tees heeft ook het verslag van de betreffende vergadering gelezen. Volgens dat verslag noemde mevrouw Bunnik het stuitend dat de raad en het college de hectiek van de
20 decentralisaties in de schoenen geschoven kregen. Tees vindt het woord 'stuitend' in dit verband volkomen misplaatst. Verder wijst hij erop dat de burgerparticipatie al jaren op de agenda van de gemeente staat. De Wmo-adviesraad heeft altijd gehamerd op het maken van jaarplannen. Daarmee zou inzicht kunnen worden verkregen in de voortgang van de diverse processen. De adviesraad heeft echter bijna geen enkel jaarplan gezien. Scheffers
25 gaat in op de vraag over afspraken met het college die niet zijn nagekomen. De afspraken staan zwart op wit en het DB kan zonder problemen laten zien welke niet nagekomen zijn. Een voorbeeld is de afspraak over een kwartaalrapportage die er zou komen. Wat in het jaarverslag staat over hectiek kan verkeerd worden begrepen. De adviesraad heeft zich zorgen gemaakt over ambtenaren die hard werken, maar niet altijd efficiënt bezig zijn.
30 Daarom zei de adviesraad: probeer de hectiek eruit te halen en de mensen op een goede manier aan te sturen. Wat het digitale loket betreft: Scheffers wordt regelmatig gebeld met de vraag wie men bij de gemeente moet hebben. Oudere en kwetsbare mensen slagen er zelf niet in om dat uit te zoeken. Daardoor wordt die groep buitengesloten en afhankelijk gemaakt van een behulpzaam kind of behulpzame bureu. Er moet zoveel
35 mogelijk naar worden gestreefd dat mensen zelf de weg kunnen vinden. Onlangs vroeg ook iemand waar het project GEWOON is gebleven. Scheffers kon het niet zeggen. Wat de achterban betreft: de contacten daarmee leveren met enige regelmaat iets op. De mensen die voor het vervoer in de adviesraad zitten, hebben de cliëntenraad benaderd. Daar is een ongevraagd advies uit gekomen. De ongevraagde adviezen over de ombudsman en de
40 mantelzorg zijn ook voortgekomen uit contacten met de achterban. De Blok geeft wat die achterban betreft nog een aanvulling. Hij zit in de adviesraad namens het platform Gehandicaptenbeleid Heerde. Een jaar geleden heeft de adviesraad een uitgebreid onderzoek ingesteld onder alle mensen met een beperking. Dat resulteerde in een breed gedragen rapport onder de titel 'Gelijkwaardigheid'. Alle raads- en commissieleden hebben
45 dat rapport gekregen, maar over de aanbevelingen die erin stonden, heeft de adviesraad nooit iets gehoord. Het is kennelijk in een la verdwenen. Dat hoort dus ook onder het kopje 'omgaan met de achterban'.

Tweede termijn

50 Horst: De Wmo-adviesraad bestaat uit mensen die zich met hart en ziel inzetten voor mensen die dat nodig hebben. Dat doen ze op een goede manier. Ze hebben in deze vergadering een aantal terechte zorgen geuit. De wethouder heeft veel nuttige informatie meegekregen. Horst gaat ervan uit dat daarmee het nodige zal worden gedaan. Hij bedankt de adviesraad voor zijn inzet en zijn opbouwende kritiek. Van Ommen hoorde de
55 wethouder zeggen dat men er soms 'net niet aan dacht om de adviesraad erbij te betrekken'. Gezien de grote werkdruk kan dat begrijpelijk zijn, maar het bevordert wel de onvrede. Die onvrede moet weggenomen kunnen worden. GBP hoort graag hoe de

komende tijd de ervaringen zullen zijn op dat punt. Bunnik: Er zijn veel beleidsstukken geweest waarin de opmerkingen van de adviesraad wel degelijk zijn meegenomen. In de vergaderingen hebben de betrokken ambtenaren de adviesraad ook vaak meegenomen in het voortraject. Dat neemt niet weg dat het altijd beter kan. Verder is de VVD het
5 helemaal eens met wat gezegd is over de digitalisering. Er moet inderdaad rekening worden gehouden met mensen die geen gebruik kunnen maken van internet. De VVD had alleen veel moeite met de manier waarop dat in het jaarverslag werd verwoord. Van Amerongen bevestigt dat ook de politieke partijen worstelen met het probleem van de
10 achterban. Het is erg moeilijk om een verbinding met burgers te leggen en hen in beweging te krijgen. Intussen is dat wel belangrijk, zeker op het terrein van de zorg. Als er dan op een gegeven moment wel iets uit de achterban komt, moet dat uiteraard niet in een la verdwijnen. Voor de toekomst is het belangrijk om te achterhalen hoe dat wel heeft kunnen gebeuren. Wat zijn de procedures als het om dit soort dingen gaat? Hoe kan herhaling worden voorkomen? Van Amerongen meent te weten dat de veranderagenda
15 een keer aan de orde is geweest. Ze kan zich echter niet herinneren dat ze er daarna nog iets over gehoord heeft.

Berkhoff: Hoe met notities en rapporten uit de adviesraad en de achterban wordt omgegaan, verschilt per thema. Het hangt er ook van af wie de regie heeft over een bepaald onderwerp. Een eenduidig antwoord op de vragen van D66/GroenLinks bestaat
20 dus niet. Het is echter allereerst een kwestie van bewustwording van alle betrokkenen: de ambtenaren, het gemeentebestuur en de adviesraad. Dit soort dingen moet via een reminder voortdurend in beeld blijven. De procedures moeten er per geval op worden aangepast. Tees: De Wmo-adviesraad is de natuurlijke bondgenoot van het college en de gemeenteraad. In de praktijk is dat niet altijd gebleken. Dat heeft te maken met
25 gevoelens over een vierde bestuurslaag en over bemoeizucht. Geprobeerd moet worden de kanalen open te houden, zodat een sfeer van vertrouwen en wederzijds begrip ontstaat.

De voorzitter bedankt de leden van de Wmo-adviesraad voor hun inzet en hun betrokkenheid op de samenleving.

Conclusie: De commissie heeft kennisgenomen van het jaarverslag van de Wmo-adviesraad.

Raadsvoorstellen

6. Adviesraad sociaal domein (ASD)

Bunnik: De ASD wordt ondergebracht in een stichting. Zijn daarin alle betrokken organisaties vertegenwoordigd? Wat is de juridische status voor de leden? In de verordening staat dat de leden spreken op persoonlijke titel. Betekent dat dat zij vanuit
40 hun persoonlijke deskundigheid spreken of spreken ze namens de achterban die zij vertegenwoordigen? Oftewel: is met het aantrekken van deskundigen de burgerparticipatie gewaarborgd? Hoe bereikbaar is de ASD voor burgers en voor de belangenorganisaties die in de adviesraad vertegenwoordigd zijn? Onder de kop 'Taak van de ASD' wordt heel wat opgenoemd, maar daarmee is nog niet duidelijk wat de ASD nu specifiek gaat doen. Wat is
45 bijvoorbeeld de eigen inbreng van de ASD in de bijeenkomsten die daar worden genoemd? De VVD-fractie begrijpt dat er expertise in de ASD moet zitten. Haar zorg is echter dat de afstand tot de burgers die vertegenwoordigd worden nog groter wordt dan bij de huidige adviesraad. Dat gaat dan ten koste van de noodzakelijke feeling met de achterban. De VVD ziet graag concrete actiepunten om dat te voorkomen. In de afgelopen jaren heeft de
50 huidige adviesraad bij vrijwel elk beleidsdocument gezegd: de tekst is goed, maar wat gaan we nu doen, wat zijn de actiepunten en hoe gaan we evalueren? Die vragen legt de VVD nu op tafel voor de nieuwe adviesraad. De fractie vindt de rol van de ASD zeker belangrijk. Tuinman: We hebben bij het vorige agendapunt een aantal pijnpunten onder ogen gezien. Wordt in de nieuwe verordening voldoende gewaarborgd dat we niet in
55 dezelfde valkuilen terechtkomen? Er is een duidelijke behoefte bij de adviesraad als het gaat om de ambtelijke ondersteuning bij de vergaderingen en om het notuleren. Uit artikel 7 blijkt niet duidelijk of die behoefte gehonoreerd wordt. In artikel 11 is sprake van een

contactpersoon van de gemeente. De adviesraad gaf zojuist aan dat het in het verleden een komen en gaan van contactpersonen is geweest. Komt er nu één contactpersoon, zodat er geen versnippering ontstaat in het inwinnen en verstrekken van informatie?

Verder zit de verordening volgens Tuinman logisch in elkaar. Dat de huidige adviesraad

5 een positief advies heeft uitgebracht, is een belangrijk gegeven. Vijge: De PvdA vindt het positief dat bij de voorbereidingen voor de ASD sprake is geweest van een goede samenwerking. Zowel de Wmo-adviesraad als de WWB-commissie hebben op alle punten met de nieuwe opzet ingestemd. De PvdA heeft over de ambtelijke ondersteuning en de

10 contactpersoon dezelfde vragen als de ChristenUnie-SGP. Daarnaast vindt de fractie het belangrijk dat gehoor wordt gegeven aan de wens van een jaarlijks contact tussen de

adviesraad en de gemeenteraad. Ten slotte pleit de PvdA ervoor de adviesraad 's avonds te laten vergaderen. Dan hebben werkende inwoners (en ook werkende raadsleden) de gelegenheid om erbij te zijn. Van Ommen: GBP is blij dat er in deze gemeente een

15 onafhankelijk orgaan blijft voor het sociale domein. De fractie is ook blij dat niet gekozen is voor drie verschillende raden. Het zou de communicatie lastiger maken en men zou gemakkelijk langs elkaar heen kunnen gaan werken. Van Ommen wil graag weten hoeveel leden van de oude adviesraad overgaan naar de ASD. Verder heeft hij een vraag over de evaluatie. Volgens het raadsvoorstel moet de evaluatie van het werkbudget binnen 1,5

20 jaar plaatsvinden. Bij de uitvoering staat de datum van 30 juni 2017 genoemd. Dat is inderdaad binnen 1,5 jaar. De vraag is of die datum ook echt is vastgelegd. Een andere vraag is waarom de evaluatie van de verordening een half jaar later is gepland. In de verordening staat dat het advies van de adviesraad uiterlijk tien werkdagen voor de

25 vaststelling van het beleid naar de contactambtenaar moet worden gestuurd. Van Ommen hoopt dat de gemeenteraad het advies dan ook zo snel mogelijk te zien krijgt. Van

30 Amerongen: Dreigt bij de nieuwe adviesraad de afstand tot de burgers niet eerder groter te worden dan kleiner? Het wordt immers allemaal groter en complexer. Welke mogelijkheden ziet de wethouder om te waarborgen dat de afstand kleiner wordt? In een verordening kan dat niet allemaal worden vastgelegd. Nienhuis vindt het heel prettig dat de Wmo-adviesraad tijdig in het proces is meegenomen en volledig instemt met het

35 resultaat. Hij is wel benieuwd hoe men tot een ledenaantal van 12 is gekomen. De huidige adviesraad telt 13 leden en kent ook nog een vacature. Dat betekent dat straks met

minder personen meer werk moet worden gedaan. Intussen heeft men nu soms al te weinig tijd om een advies uit te brengen. Hoe wordt ervoor gezorgd dat er straks wel voldoende tijd is? Klopt de conclusie dat niet alle belangenorganisaties die nu in de

40 adviesraad vertegenwoordigd zijn in de nieuwe adviesraad terugkomen? Of zijn er straks leden met een dubbele portefeuille?

Berkhoff: Het is goed om de dingen die in het sociale domein aan de orde zijn integraal aan te vliegen en dus ook met een integraal adviesorgaan aan de slag te gaan. In de

45 worsteling om tot een verordening te komen, ging het vooral om de vraag hoe de onafhankelijkheid van de adviesraad geborgd kan worden. Er mag geen verwevenheid zijn met de ambtelijke organisatie. De adviesraad moet zelf ook keuzes kunnen maken als het

gaat om het organiseren van trainingen en het regelen van ondersteuning. Financieel moet dat mogelijk worden gemaakt. Als de adviesraad een budget heeft waaruit hij zelf een notulist kan betalen, kan hij met die notulist ook afspraken maken over het soort verslag

45 dat hij wil hebben. Er moet één gemeentelijke contactpersoon zijn, van wie het telefoonnummer en het e-mailadres bij de adviesraad bekend zijn. Als er een inhoudelijk thema aan de orde is, moet de ambtenaar die het beleidsstuk geschreven heeft beschikbaar zijn voor een toelichting. En ook als de adviesraad een ongevraagd advies

50 voorbereidt, moet het mogelijk zijn om te klankborden met de betrokken ambtenaar. Veel dingen waar vragen over gesteld zijn, behoren tot de autonomie van de nieuwe adviesraad. Het gemeentebestuur gaat niet voorschrijven dat leden van die adviesraad bepaalde instituties moeten vertegenwoordigen. Ze zitten in de adviesraad op persoonlijke titel. Het gaat erom dat ze een bepaalde deskundigheid hebben die het mogelijk maakt om op beleidsniveau mee te denken. De wethouder heeft ook het alternatief meegemaakt: dat

55 er cliënten in een participatieraad zaten die sterk bezig waren met hun eigen wereldje. Of de afstand tot de burgers groter of kleiner zal worden, zal afhangen van de mensen die de adviesraad gaan vormen. In ieder geval mag van hen worden verwacht dat ze zich laten

voeden vanuit de maatschappelijke geledingen. Het is mooi dat het nog altijd lukt om mensen voor dit soort organen te vinden, terwijl er toch een behoorlijke inspanning van hen wordt gevraagd. Over het aantal van 8 tot 12 personen staat een uitleg in de toelichting. Het werkbudget wordt inderdaad op 30 juni 2017 geëvalueerd. Er is lang

gediscussieerd over de vraag of de adviesraad ermee rond kan komen. Als dat niet het geval blijkt te zijn, moet dat meegenomen kunnen worden in de voorbereidingen voor de Begroting 2018. Een evaluatie van de verordening is veel minder urgent.

De Blok: In de Wmo-adviesraad en de WWB-commissie is geïnventariseerd wie door willen gaan naar de ASD. Zeven leden hebben aangegeven dat ze er in ieder geval in de overgangssituatie bij willen zijn. Er komt een rooster van aftreden op basis van het aantal jaren dat men lid van de Wmo-adviesraad of de WWB-commissie is geweest. Dat kan tot gevolg hebben dat iemand maar een half jaar in de nieuwe adviesraad zit. De advertentie voor het werven van nieuwe leden wordt binnenkort geplaatst. Er is een selectiecommissie die met alle kandidaten gaat spreken over hun achtergrond, hun motivatie etc. Verder is het vrijwel zeker dat de ASD in de avonden zal gaan vergaderen. Tees gaat nog nader in op de vragen over de afstand tot de burgers. Elk beleidsterrein telt in de nieuwe adviesraad vier zetels. In de Wmo-kolom is in ieder geval één plaats voor een vertegenwoordiger van een ouderenorganisatie en één plaats voor het platform Gehandicaptenbeleid. Dat is vastgelegd in het huishoudelijk reglement. In elke kolom wordt een portefeuillehouder aangewezen. Die moet onder andere een werkgroep samenstellen uit de achterban. Daarmee bespreekt hij de actuele zaken uit zijn kolom. Verder moet hij minimaal één keer per jaar een openbare bijeenkomst beleggen waarin een belangrijk thema aan de orde komt. Of dat helpt om de afstand tot de burgers te verkleinen, zal moeten worden afgewacht. De burger bepaalt tenslotte zelf of hij participeert.

Conclusie: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.

De voorzitter bedankt de leden van de Wmo-adviesraad voor hun aanwezigheid en hun inbreng.

7. Voorlopige Jaarstukken 2015 en Programmabegroting 2017–2020 VNOG

Horst: De vorige keer wilde het college een zienswijze indienen om meer duidelijkheid te krijgen over de financiële consequenties van het nieuwe verdeelmodel. Nu wil het college afzien van het indienen van een zienswijze. Heeft dat te maken met het feit dat de deadline van 9 juni verstreken is? Hardam: In februari was de onduidelijkheid over de effecten van het nieuwe verdeelmodel nog een punt van zorg. De programmabegroting die nu voorligt neemt die onduidelijkheid weg. Dat geldt echter niet voor de financiële dekking voor nieuw beleid. In die zin komt de programmabegroting onvoldoende tegemoet aan de kanttekeningen die zijn gemaakt naar aanleiding van de kadernota. Dat zegt het college zelf. Toch wil het college afzien van het indienen van een zienswijze. Dat roept de vraag op in hoeverre duidelijkheid over de financiële dekking voor nieuw beleid van belang is voor deze programmabegroting. Op pagina 3 staat onder het kopje 'Geld' dat het restant van de clusterreserve en de bovenclusterlijke reserve van Veluwe-Noord ruim 200.000 euro bedraagt. Dat betekent dat Heerde een bedrag van ruim 50.000 euro terugkrijgt. In het begeleidend schrijven staat echter dat de bestuurscommissies nog besluiten zullen nemen over de bestemming van het resultaat van de clusters. In hoeverre is dan zeker dat Heerde het genoemde bedrag terugkrijgt? Tuinman sluit zich aan bij de vraag waarom het college nu geen kritische opmerking meer wil maken. Verder begrijpt hij niet goed dat de bijdrage van Heerde kleiner wordt. Deze gemeente levert wel diensten, ook met haar duikersteam. Is daar minder geld voor nodig?

Pijnenburg: De vorige keer heeft het college inderdaad een zienswijze ingediend. Er waren echter meer zienswijzen. Tussen al die zienswijzen zaten nogal wat verschillen. Het DB zag daarom te weinig aanleiding om er iets mee te doen. Een deel van de zorg is inmiddels weggenomen. Heerde is een voordeelgemeente en zal volgend jaar minder geld aan de VNOG kwijt zijn. Bovendien krijgt de gemeente eenmalig 50.000 euro terug. Dat gaf het college een beter gevoel over de stukken die nu voorliggen. De burgemeester heeft de vorige keer wel haar onvrede uitgesproken over het feit dat niets met de zienswijze van Heerde is gedaan. Dat wordt in zo'n vergadering echter vrij gemakkelijk voor kennisgeving

aangenomen. Het leek het college dan ook niet zo geloofwaardig om een deel van zijn zienswijze nog een keer in te sturen. Eventueel kan altijd nog een opmerking worden gemaakt in de vergadering. Overigens is het niet te laat voor een zienswijze, al wilde men de zienswijzen graag voor 9 juni binnen hebben. De begroting wordt pas op 30 juni
5 behandeld. Als er volgend jaar weer reden is om een kritische opmerking te maken, dan zal dat gebeuren, maar op dit moment is het overdreven. Het college had zich trouwens ook ongerust gemaakt over het feit dat er geen reserve was. Inmiddels is gebleken dat er toch nog een reserve van 600.000 euro gevormd kon worden. Op het totaal van de begroting is dat geen indrukwekkend bedrag. Het wordt verdedigd met de stelling dat het
10 om de helft van de reserve gaat en dat de andere helft bij de gemeenten zit. Dat is geen ideale situatie, maar de zorgen zijn nu toch wat minder groot dan ze waren. Over 2015 heeft de VNOG 1,1 miljoen euro overgehouden. Dat is in feite het geld dat nu wordt uitgedeeld. Voor de clustergemeenten Elburg, Oldebroek, Hattem en Heerde gaat het om een bedrag van 80.000 euro. Besloten is een deel daarvan (35.000 euro) achter te houden
15 om nieuwe pakken te kopen. Omdat de pakken van de brandweer op de duur erg rokerig worden, is zo'n nieuwe aanschaf niet overbodig. Voor Heerde valt het besluit ook gunstig uit. Deze gemeente heeft namelijk, vergeleken met de andere clustergemeenten, relatief veel brandweermannen. Het college heeft vorige week bericht gehad dat de teruggave van het bedrag van 50.000 euro definitief is. Dat voordeel wordt meegenomen in de
20 najaarsnota. Ten slotte: in de krant stond deze morgen dat het aantal vrijwilligers landelijk weer met een paar duizend is teruggelopen. Dat is niets iets om blij mee te zijn. Tegelijk kan deze gemeente een goed gevoel hebben over de financiële bijdrage die zij voor de brandweer moet betalen. Die is de laatste jaren een stuk lager geworden. De gemeente hoeft voor geen enkel onderdeel nog apart bij te betalen, ook niet voor het duikteam.

Tweede termijn

Horst bedankt de burgemeester voor haar beantwoording. Hij heeft begrepen dat Heerde er de laatste jaren behoorlijk wat jonge mensen bij gekregen heeft. Dat geeft hoop voor de brandweer. Verder is het goed dat er nieuwe pakken komen, maar het is ook belangrijk
30 dat er geld beschikbaar blijft voor de brandweer. Veiligheid is een groot goed.
Conclusie: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.

8. Transformatieagenda Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Hardam complimenteert het college met deze transformatieagenda. De VVD ondersteunt
35 graag de positief-kritische houding van de partners. Ook deze fractie doet een oproep om vooral de preventie niet uit het oog te verliezen. Op die manier worden risico's immers vroegtijdig opgespoord. De VVD mist op dit punt concrete actiepunten. Zijn er in Heerde wel stappen gezet, als het om preventie gaat? Wat zijn de actiepunten die verdeeld zijn over de komende jaren (raadsvoorstel bovenaan pagina 3)? Wat wordt er dan jaarlijks
40 gedaan? In de tabel onder het kopje 'Geld' staat dat de kosten voor het MD-project in drie jaar tijd stijgen van 10.000 euro naar 101.000 euro. Om wat voor kosten gaat het en waar komt die stijging vandaan? De VVD onderschrijft het advies van de Wmo-adviesraad om de vorm van communicatie concreter te omschrijven. Het voorstel om dat te doen via een communicatiekalender of communicatieplan moet dan wel worden getoetst op effectiviteit.
45 Van Ommen sluit zich aan bij de vraag van de VVD over de preventie. In het stuk staat als een van de doelstellingen dat de duur van huiselijk geweld wordt beperkt. Dat is niet erg ambitieus. Het is beter om eraan te werken dat huiselijk geweld niet meer voorkomt en dat mensen op tijd aan de bel trekken als het mis dreigt te gaan. Verder staat er dat burgers zich medeverantwoordelijk moeten voelen. Ze moeten tijdig actie ondernemen.
50 Waarschijnlijk wordt bedoeld dat ze moeten bellen. Dat moet dan wel anoniem kunnen gebeuren. Anders kan men op een vervelende manier in de problemen komen, als een vermoeden van mishandeling niet op feiten blijkt te berusten. Van Ommen wil graag een uitleg van het begrip 'casusregie'. Houdt dat in dat op basis van een casus uitleg wordt gegeven? In de transformatieagenda zelf staat veel goeds. Onder mishandeling rekent
55 men ook verwaarlozing. Dat verdient een compliment. Tegelijk is het lastig om aan te geven wanneer er sprake is van verwaarlozing. Moet een leerkracht het als verwaarlozing zien als een kind vijf dagen achter elkaar dezelfde kleren aan heeft? Het kan ook te maken

hebben met een bepaalde cultuur in het betreffende gezin. Wat voor criteria zijn er op dit gebied? Tuinman vindt dat er veel goede dingen in de transformatieagenda staan. Bij de uitvoerende organisaties mist hij de rol van het CJG. Hij vraagt wat dat centrum op dit gebied doet en waarom het niet genoemd wordt. Verder onderschrijft de ChristenUnie-SGP het belang van preventie. De fractie heeft er altijd voor gepleit om daarin zoveel mogelijk te investeren, ook wat menskracht betreft. Vijge: De PvdA vindt het een mooi voorstel. Het is goed dat er een dynamisch document voorligt dat werkenderwijs wordt ontwikkeld en zo nodig bijgesteld. Op die manier kan men via leren en verbeteren samen tot een nieuw beleidskader komen. Zo heeft Vijge de transformatieagenda gelezen. Ze is het helemaal eens met die opzet. De vragen die ze nog had, zijn al gesteld.

Berkhoff stelt Anne van Haren voor. Zij is sinds 1 april van dit jaar beleidsmedewerker voor Jeugd Actief. De transformatieagenda is een product van 22 gemeenten op de schaal van de VNOG. Ze laat zien hoe in de nieuwe situatie de uitvoerende organisaties in de VNOG verbonden kunnen worden met de partijen die plaatselijk aan de voorkant actief zijn. Het college heeft recent een raadsinformatie verstuurd, waarin een overzicht werd gegeven van alle preventieve activiteiten op het gebied van Jeugd. Die activiteiten liggen vooral op het vlak van signaleren. Dat is een lastige taak. Van Ommen gaf dat al aan: wanneer is er sprake van verwaarlozing? Het is erg moeilijk om grip te krijgen op de situatie achter de voordeur en een juiste inschatting te maken. Daarom is het goed om te zien hoe actief deze gemeente is met haar team Jeugd en op de scholen. Dat het CJG gemist wordt, is een goede opmerking. In het verleden stonden de organisaties die in crisissituaties opereerden te ver af van wat plaatselijk voorhanden was. Er werd ook niet altijd op tijd teruggekoppeld. In de transformatieagenda is het een voorwaarde dat op een gegeven moment de plaatselijke zorgstructuur in de casus wordt betrokken. Als een crisissituatie genormaliseerd is, moet die plaatselijke zorgstructuur nazorg bieden en proberen herhaling te voorkomen. Dan moet dus het CJG in beeld komen. Dankzij de transformatieagenda treedt op dat punt dus een verbetering in. Veilig Thuis is samengesteld uit het vroegere Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld. Dat betekent dat men daar nu verdachte situaties kan melden. Dat kan inderdaad anoniem gebeuren. Van Haren: In bijlage 1 is een voorzet gegeven van wat er de komende jaren aan actiepunten zal zijn. Het volgende agendapunt gaat over de vormgeving van Veilig Thuis. Dat is een actiepunt waar men op dit moment mee bezig is. Wat de oorzaak is van de stijging van de MD-kosten zal worden uitgezocht. De kostentabel waar die stijging in vermeld wordt, is een interne tabel van de gemeente Apeldoorn. 'Casusregie' is een begrip dat gebruikt wordt voor de nieuwe manier van werken in de hulpverlening. In de diverse casussen moet steeds meer sprake zijn van één gezin, één plan, één regisseur. Die ene regisseur moet dus de zorg in het hele systeem bewaken. Daardoor wordt de hulpverlening efficiënter. Het moet steeds minder voorkomen dat hulpverlenende partijen langs elkaar heen werken.

Conclusie: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.

9. Uitwerking privaat model Veilig Thuis

Hardam: De VVD kan instemmen met de zienswijze van het college. De fractie is het ermee eens dat het de voorkeur verdient om de zorgmeldingen van de politie over jongeren plaatselijk te beleggen. Alleen dan kan de overheid een slagvaardige organisatie zijn. Tuinman wijst erop dat de gemeente slechte ervaringen heeft met private stichtingen. Hij vraagt zich af wat de gemeente in dit model kan betekenen. Loopt zij straks niet aan de leiband van de stichting? Is haar invloed op deze manier wel gewaarborgd? In het verlengde van die vragen ligt de vraag waarom de werkzaamheden niet gewoon bij de bestaande netwerkorganisaties blijven liggen. Waarom moet er weer een aparte stichting worden opgetuigd, met een raad van bestuur en een raad van toezicht? Worden de lijnen op die manier niet langer? Horst sluit zich bij die vragen aan. Verder neemt hij aan dat de nieuw te benoemen directeur-bestuurder onder de Wet normering topinkomens zal moeten vallen. Nienhuis sluit zich bij beide sprekers aan.

Berkhoff: De ervaring met de (omvangrijke) netwerkorganisaties gaf het college het gevoel dat sturing van de kant van de gemeente nauwelijks mogelijk was. Beide organisaties werkten vanuit hun eigen cultuur. Dat pakte niet altijd even goed uit. Daarom

is men gaan lobbyen om de organisatie terug te brengen naar een schaal die past bij de andere partners op het gebied van veiligheid. Die lobby kwam niet alleen op gang vanuit Noordoost-Gelderland, maar ook vanuit Midden-Gelderland. Het nieuwe organisatie-model zou moeten voortborduren op de zelfstandige organisaties en dus niet een openbaar lichaam worden. Daardoor kwam men al gauw uit bij een stichting met een raad van toezicht en een raad van bestuur. Via de Vergadering van Gemeenten zouden de gemeenten dan invloed op die beide raden moeten hebben. Hoe het precies gaat werken, moet worden afgewacht. De wethouder verwacht niet dat vanuit de hele veiligheidsregio een gremium wordt opgetuigd met 22 wethouders die dit onderwerp in hun portefeuille hebben. Hij verwacht wel dat een structuur wordt gekozen die binnen de reguliere samenwerkingsverbanden voor Jeugd en Wmo voldoende bestuurlijke terugkoppeling krijgt en voldoende gevoed wordt. In een private instelling die publiek wordt bestuurd, zullen geen bestuurders worden benoemd die gehonoreerd worden boven de Balkenendenorm. Dat is ook niet nodig. De wethouder verwacht dat het op dezelfde acceptabele manier zal gaan als bij de basismobiliteit.

Conclusie: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.

10. Vijfde wijziging gemeenschappelijke regeling GGD Noord- en Oost Gelderland en positionering Jeugdgezondheidszorg

Vijge blijft het een lastig stuk vinden en een lastige afweging. De PvdA kan zich in een aantal argumenten van het college vinden. Het is op dit moment inderdaad belangrijker dat de GGD stabiel is en naar buiten gericht dan dat ze een nieuwe organisatievorm krijgt. Omdat de transformatie nog niet is uitgekristalliseerd, is het nu ook niet het juiste moment om een nieuw model te kiezen. Verder zitten er in de financiële consequenties van een ander model nogal wat aannames. Bij gemeenten in deze regio die voor Heerde belangrijk zijn, bestaat veel draagvlak voor het huidige model. Daar staat tegenover dat Apeldoorn overweegt om geen diensten van Vérian meer af te nemen. Dat is een zorgpunt. Het kan betekenen dat het prijspeil van de thuiszorgorganisatie omhooggaat om de verlaging van de omzet te kunnen opvangen. Als meer gemeenten besluiten om de jeugdgezondheidszorg bij Vérian weg te halen, kan die organisatie voor Heerde de JGZ niet langer uitvoeren. Daar is al onrust over ontstaan. Het kan financiële consequenties hebben die op dit moment niet in beeld zijn. Er liggen dus afwegingen aan beide kanten van de weegschaal. De vraag is dan: wat heeft voor het college de doorslag gegeven om de keus te maken die nu voorligt? Hardam: De keus om de huidige situatie te optimaliseren, heeft als risico dat bij de thuiszorgorganisatie de prijs per kind zal stijgen. In het Lysias-rapport wordt voor de gemeente Heerde uitgegaan van een stijging van 371 naar 503 euro. Dat betekent een extra kostenpost van 100.000 euro, als Apeldoorn de overeenkomst met Vérian beëindigt. Gaat Apeldoorn dat inderdaad doen? Zo ja, is er dan nog een andere keus mogelijk? De VVD begrijpt dat met Vérian nog wordt onderhandeld over de werkelijke kosten van de JGZ voor 0-4 vanaf 2017. Men verwacht tot een marktconform bedrag te komen. Dat lijkt positief, maar de VVD vraagt vooral het belang van het kind niet te vergeten. Het is van eminent belang dat de kwaliteit van de zorg wordt geborgd, als het kind op 4-jarige leeftijd overgaat naar de zorg van de GGD. Tuinman heeft een vraag over de mogelijke tekorten (kanttekening 1.1). Volgens het college lijkt het risico beperkt. Tuinman kan zich echter voorstellen dat het impact heeft op de financiële positie van de GGD, als een aantal gemeenten besluit daar taken weg te halen. Hij neemt aan dat daar wel degelijk financiële risico's uit kunnen voortkomen. Ook de ChristenUnie-SGP vindt het een goed idee om de JGZ bij één organisatie onder te brengen. Het lijkt logisch en het heeft voordelen. Het college stelt echter dat die voordelen op dit moment niet opwegen tegen de nadelen van een wijziging van de huidige situatie. Dat zou volgens het college in de toekomst anders kunnen liggen. Met die mogelijkheid lijkt het college echter nog geen rekening te houden. Tuinman wil graag dat de wethouder daar nog even op ingaat. Van Amerongen constateert dat beide keuzes financiële consequenties zullen hebben. Haar fractie ziet als ideaal dat de knip uit de JGZ gaat. Het is haar niet helemaal duidelijk waarom het college die keus niet maakt. Ze benadrukt dat het belang van het kind voorop moet staan en niet het lastige van een operatie.

Berkhoff: Dit is de afronding van een discussie van twaalf jaar, waarin heel veel tijd en energie gestoken is. De discussie dateert dus van ver voor de invoering van de Jeugdwet. Toen was er al de wens om de jeugdgezondheidszorg zonder knip te laten uitvoeren, bij voorkeur binnen één organisatie. Na de invoering van de Jeugdwet hebben de gemeenten modellen gekozen voor het onderbrengen van de taken op het gebied van Jeugd in een of meer organisaties. In Heerde is daarvoor het team Jeugd in het leven geroepen. Dat is een netwerkorganisatie waar bijvoorbeeld ook het schoolmaatschappelijk werk en het jongerenwerk bij horen. Deze gemeente heeft aan de voorkant dus een heel netwerk, waarbij een strakke regie wordt gevoerd. Twaalf jaar geleden werkten partijen nog heel vaak langs elkaar heen. Dat is nu heel anders. Daarom is een verandering in de organisatie op dit moment minder urgent. De gemeente steekt haar energie liever in een goede samenwerking tussen de verschillende partners. Daarmee stelt ze nadrukkelijk het belang van het kind voorop en niet het organisatiegebeuren. Intussen wordt dus regionaal voorgesteld de Gemeenschappelijke Regeling van de GGD te wijzigen. Die wijziging moet gemeenten de mogelijkheid bieden om de JGZ voor jongeren van 4 tot 19 jaar ergens anders onder te brengen. De gemeente Apeldoorn overweegt voor die mogelijkheid te gaan kiezen. Dat is inderdaad een zorgpunt. Daarbij denkt de wethouder niet zozeer aan de GGD en aan de kosten. Wie de GR op onderdelen verlaat, moet frictiekosten betalen. Voor Apeldoorn zou dat een reden kunnen zijn om meer tijd te nemen voor het in praktijk brengen van deze keus. Een zorgpunt wordt het als Apeldoorn de JGZ voor jongeren van 0 tot 4 ook in de eigen stichting onderbrengt. Dat heeft immers gevolgen voor Vérian. Het is echter de vraag of dat een reden moet zijn om ervoor te lobbyen dat de GR niet wordt aangepast. De portefeuillehouders van de Oost-Veluwe vonden van niet. Voor de eigen gemeente kan het namelijk in de toekomst ook interessant zijn om de JGZ anders te organiseren. Dan kan het heel handig zijn als er een mogelijkheid is om uit te treden. Als Vérian de gemeente Apeldoorn moet missen, vloeit 60% van haar omzet weg. De portefeuillehouders beseffen dat dat een groot probleem is. Ze vinden het echter een verantwoordelijkheid van die organisatie zelf om daar een oplossing voor te zoeken. Daarbij zou gedacht kunnen worden aan een reorganisatie of aan schaalvergroting. De wethouder heeft zijn collega Blokhuis van Apeldoorn gevraagd of het niet een serieuze optie kan zijn om voorlopig door te gaan met het netwerkmodel. Dan krijgt Vérian meer tijd om te zoeken naar een nieuw organisatiemodel. Wethouder Blokhuis gaf toen aan dat hij serieus naar die optie wilde kijken. Binnenkort wordt daar weer verder over gesproken. Intussen hebben de gemeenten één op één een subsidieovereenkomst met Vérian. Dat zien de portefeuillehouders als financieel kader om te opereren. De conclusie van de wethouder is dat hij de zorg die verschillende fracties hebben uitgesproken, deelt. Hij heeft echter niet het idee dat men in de regio als een olifant door de porseleinkast wil gaan. Iedereen voelt zich verantwoordelijk voor een goede voortgang.

Conclusie: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.

11. Jaarverslag 2015 commissies bezwaarschriften H20

Van Ommen is blij met de tabellen in het jaarverslag, die een duidelijk overzicht bieden. De informatie onder 'Argumenten' had wat hem betreft kunnen worden weggelaten: die informatie komt later op een duidelijker manier terug. Hij heeft de volgende vragen: 1. Hoe komt het dat het aantal bezwaarschriften in Heerde al jarenlang toeneemt, in tegenstelling tot andere gemeenten? Positief is wel dat veel bezwaren na overleg zijn ingetrokken. Dat geeft blijk van een goede communicatie. 2. Er zijn 14 bezwaarschriften doorgezonden. Hoe werkt dat en waar gaan die bezwaarschriften heen? 3. Ergens wordt gesproken over 'half ongegrond verklaarde' bezwaren. Dat zal betekenen dat het ene argument wel gegrond was en het andere niet. Kan een bezwaarschrift dan ook voor een kwart ongegrond worden verklaard, als er vier argumenten zijn? Wordt elk bezwaar op die manier bekeken, per argument dus, of gaat het hier om bijzondere gevallen? Bunnik is ook blij met het duidelijke verslag. Bij de conclusies staat de aanbeveling om bij de besluitvorming zo te communiceren dat mogelijke bezwaren op voorhand kunnen worden weggenomen. Volgens de commissie is op die manier waarschijnlijk winst te behalen. Dat betekent dat aan de voorkant moet worden bedacht wat voor bezwaren er eventueel zouden kunnen komen. In de communicatie kan daar dan bij voorbaat aandacht aan

worden gegeven. De VVD vindt dat een heel belangrijke aanbeveling. Horst memoreert dat de hele commissie vorig jaar behoorlijk wat kritiek had op de resultaten. Dat had te maken met een verscherpte handhaving bij inkomensvoorzieningen. Dit jaar is er wat dat betreft een daling te zien van 29 naar 19. Dat is een duidelijke verbetering. De communicatie die Van Ommen noemde, is ook een positief punt. De resultaten zijn dus beter dan vorig jaar. Pijnenburg: Als men denkt aan het werk dat eraan vastzit en het geld dat het kost, is een ongewenst dat er veel bezwaarschriften zijn. Aan de andere kant hoort het bij het rechtssysteem in dit land dat iemand die niet tevreden is bezwaren kan indienen. Wat dat betreft hoeft het niet negatief geduid te worden dat Heerde meer bezwaarschriften telt dan andere gemeenten. Het valt op dat die bezwaarschriften niet hoofdzakelijk in het sociale domein zitten. Gezien de enorme uitbreiding die dat domein heeft gekregen, is dat best bijzonder. Er is de laatste jaren sterker gehandhaafd. Het ligt dan ook voor de hand dat daar bezwaren op komen. In de bouw zijn ook meer bezwaarschriften te zien. Dat kan komen doordat er weer meer gebouwd wordt. Het kan echter ook gaan om één ontwikkeling waar meerdere bezwaren tegen zijn ingebracht. Met het doorzenden van bezwaarschriften moet bedoeld worden op doorzending naar een andere instantie. Een aantal van 14 is echter wel veel als het gaat om doorzending naar een rechter of mediator. De burgemeester zal uitzoeken hoe het precies ziet. Een bezwaarschrift kan inderdaad ook voor een kwart ongegrond worden verklaard. Soms bestaat een bezwaarschrift uit een aantal factoren, waarvan het ene wel toegewezen wordt en het andere niet. Sommige bezwaren worden opgelost door mediatie. Vooral in het sociale domein zit daar iemand voor die erg invoelend is en daarom veel complimenten krijgt. Door middel van een gesprek kan iemand soms beter gaan begrijpen waarom een bepaalde maatregel genomen moet worden. Het helpt ook als de gemeente haar beleid zo formuleert dat het meteen goed te begrijpen en te accepteren is. Op dat punt worden vorderingen gemaakt. De scheidende voorzitter van de commissie zei dat hij de laatste jaren buitengewoon tevreden was over de kwaliteit van de ambtenaren met wie hij te maken had. Hij was ook erg tevreden over de samenwerking.

Tweede termijn

Bunnik denkt aan de discussie over de ombudsman die speciaal voor het sociale domein zou moeten worden aangetrokken. Het feit dat er op dat gebied weinig bezwaarschriften zijn binnengekomen, zou erop kunnen wijzen dat zo'n ombudsman niet direct nodig is. Bunnik vraagt of er signalen zijn dat mensen met klachten in het sociale domein het gevoel hebben dat ze nergens terecht kunnen. Pijnenburg: Bij ieder besluit dat mensen toegestuurd krijgen, zit een apart vel, in een andere kleur, waarop staat dat men bezwaar kan maken tegen dat besluit. Er zit een formulier bij waarin precies wordt aangegeven hoe men dat moet doen. Het kan dus bijna niet waar zijn dat men de weg niet vindt. Volgende week komt er een voorstel in het college over het wel of niet benoemen van een ombudsman. Berkhoff vult aan dat er dan ook een actieve raadsinformatie over dat besluit zal verschijnen. Het is altijd mogelijk om daarover met de portefeuillehouder in gesprek te gaan. Horst: De PvdA denkt dat voor veel mensen de drempel naar de commissie voor de bezwaarschriften hoger is dan de drempel naar een ombudsman. *Conclusie*: Het voorstel gaat als A-onderwerp naar de raadsvergadering.

Adviezen / bespreken

12. Consultatie Gemeenschappelijke Regeling VNOG

Horst: De PvdA steunt het voorgestelde advies. Tuinman: Ook hier constateert het college terecht dat de bestuurlijke invloed van de gemeente afneemt. Het roept een gevoel op van: we zijn wel lid, maar we worden steeds minder belangrijk. De vraag is wat die afnemende invloed in de praktijk precies betekent. Hardam: De gevolgen van de wijziging zijn dat bestaande clusters en bestuurscommissies verdwijnen, dat er extra bevoegdheden komen voor het DB en dat de algemeen directeur onder meer secretaris is van het DB. Volgens de VVD krijgt het DB op deze manier erg veel macht. Gezien de stemverhouding in het AB neemt de bestuurlijke invloed van deze gemeente op de VNOG af. Het aantal stemmen van Heerde daalt immers van 2 op 91 naar 1 op 50. De VVD staat achter het

voorstel om het DB te berichten dat Heerde vooral de opheffing van de clusters en de bestuurscommissies betreurt. Het DB moet weten dat Heerde deze maatregel ervaart als een koerswijziging in de verkeerde richting. Deze koerswijziging leidt immers tot een afname van de mogelijkheid om als kleinere gemeente bestuurlijke invloed te kunnen

5 uitoefenen. In de discussienota staat dat het AB na de consultatieronde de wijzigingstekst gaat vaststellen (op 30 juni) en dat daarna de vaststellingsprocedure begint. De raden nemen dan in de periode juli-oktober een besluit over het wijzigingsvoorstel. Daar wil de VVD-fractie daar graag een toelichting op horen. Ze wil weten wat de status is van deze conceptwijziging.

10 Pijnenburg: Het gaat hier inderdaad om een soort voorconsultatie, net als destijds bij de kadernota. De raad wordt gevraagd of hij zich in principe in deze teksten kan vinden. Het college vindt het belangrijk om toch nog een opmerking te maken over het opheffen van de clusters. Het zal niets aan de zaak veranderen, want de clusters zijn al weg en het geld is al verdeeld. Men heeft gewoon de macht naar zich toegetrokken. Dat was niet tegen te

15 houden. Een enkele gemeente heeft zich er lang tegen verzet, maar uiteindelijk telt de macht van het getal. Op 30 juni wordt in de VNOG-vergadering vastgesteld welke zienswijzen er zijn ingediend. Misschien zijn er ook nog andere gemeenten die moeite hebben met het opheffen van de clusters, maar daar zal waarschijnlijk weinig mee gebeuren. Na 30 juni komt er nog een tweede ronde. In oktober of november wordt het

20 voorstel dan definitief aan de commissie en de raad voorgelegd. De burgemeester vreest dat dan dezelfde tekst zal voorliggen als nu. Er is veel discussie geweest over het verdeelmodel dat veranderd gaat worden. Heerde is daar redelijk gunstig uitgekomen en heeft op dat punt dus geen reden tot klagen. Er is ook veel gedoe geweest over de stemverhouding. Apeldoorn had vroeger heel veel stemmen, maar er is nu een

25 maximumaantal van zes vastgesteld. Dat betekent dat Apeldoorn nu minder zeggenschap heeft dan voorheen en dat de gemeenten qua stemmenaantal wat dichter bij elkaar zijn gekomen. Gemeenten met minder dan 20.000 inwoners hebben maar één stem. Hattem en Heerde zijn de enige gemeenten waar dat voor geldt. De burgemeester zou het prima vinden om daar ook nog een opmerking over te maken. Het zou veel eerlijker zijn als elke

30 gemeente één stem zou krijgen. Zulke regelingen zijn er elders ook wel. In de Gelderse Vallei heeft een kleine gemeente als Renswoude net zoveel stemmen als Ede. De grotere gemeenten in deze regio willen hun extra stemmen echter niet kwijt. Er waren veel (kleinere) gemeenten die ervoor waren, maar dat was niet genoeg om de doorslag te geven. Wat het DB betreft: dat mag inderdaad veel doen, maar het heeft in de AB-vergadering geen meerderheid. Daar is nadrukkelijk voor gewaakt. Als de andere

35 gemeenten zich gezamenlijk tegen een voorstel van het DB keren, gaat dat voorstel dus niet door.

De commissie neemt de suggestie van de burgemeester over om ook een opmerking te maken over de stemverhouding.

40 *Conclusie*: De commissie stemt in met het voorgestelde advies, met dien verstande dat aan het DB ook te kennen zal worden geven dat de gemeente Heerde graag een stemverhouding had gezien die meer recht deed aan de kleinere gemeenten.

45 13. Proces kadervorming sociaal domein

Vijge wordt blij van deze discussienota. Ze kan zich er helemaal in vinden. Een kaderdocument voor het hele sociale domein zorgt voor overzicht en samenhang. Op deze manier zal ook de transformatie integraal vorm krijgen en zullen alle uitvoeringsplannen volgens dezelfde uitgangspunten en kaders worden ingericht. Daardoor wordt meer

50 eenduidigheid bereikt. Bij verandering staat 'leren' altijd voorop. Door ruimte te geven voor het uitproberen van bepaalde dingen, kan een vernieuwing op gang komen. Daarvoor is ook nodig dat externe partners en burgers bij het proces worden betrokken. Een goede manier om dat te doen is het stimuleren van initiatieven en projecten die bijdragen aan transformatie en het vormen van samenwerkingsverbanden van organisaties en burgers.

55 Om tot een toekomstbestendige uitvoering te kunnen komen, is innovatie noodzakelijk. Een mooi voorbeeld daarvan is te vinden in de beleidsnota Sociaal Domein van de gemeente Elburg. In Veluweland stond recent een verhaal over vijf innovatieve projecten

die uit die beleidsnota voortvloeien. Voor die projecten heeft de PvdA veel waardering. De fractie zou dan ook graag zien dat in een nieuw plan middelen worden voorzien om innovatie aan te jagen. Ook deze gemeente zou subsidie beschikbaar kunnen stellen voor innovatieve projecten. Van Amerongen sluit zich bij de opmerkingen van mevrouw Vijge aan, vooral bij die over innovatie. Ook zij vindt het heel verstandig om met een integrale kadernota te komen. Ze hoopt dat het opstellen van die nota de samenwerking in de organisatie bevordert. Bunnik sluit zich ook aan bij de woorden van mevrouw Vijge. Het voorstel over innovatieve projecten spreekt haar fractie heel sterk aan. De VVD is blij met de insteek die in de discussienota is gekozen. Van Ommen stemt met alle voorgaande sprekers in. Tuinman doet dat ook. Hij constateert dat de Wmo-adviesraad zich ook over deze discussienota heeft kunnen uitspreken. Daarmee is het benodigde draagvlak voldoende aanwezig.

Berkhoff is blij met de reacties uit de commissie. Zelf vindt hij het opstellen van zo'n integrale kadernota ook een heel goede zaak. Het geeft ook een duidelijk beeld van wat voor gemeente Heerde wil zijn, als het gaat om het sociale domein. Wel moet de commissie beseffen dat ze dan niet meer allerlei deelskadernota's te zien krijgt. Dat is ook de uitdrukkelijke wens van maatschappelijke organisaties en van de Wmo-adviesraad. De uitvoering voor de verschillende deeldomeinen komt wel naar de commissie toe. Het college wil de commissie en de raad daarin meenemen en hun adviezen betrekken bij de uiteindelijke besluitvorming. De wethouder wil van de kadernota graag een dynamisch document maken. Hij denkt aan de mogelijkheid van wetswijzigingen of belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen. Die kunnen op een deelterrein een wezenlijke verandering in sturing noodzakelijk maken. In zo'n geval moet een aanpassing mogelijk zijn. Het moet dan niet nodig zijn om de hele nota opnieuw vast te stellen. Er kan een uitvoeringsnota komen die een lichte wijziging van het kader inhoudt. Aan de raad kan dan worden voorgesteld om die wijziging op te nemen in de kadernota. Innovatie is inderdaad een belangrijk thema. Het is goed om te bekijken of er middelen gereserveerd kunnen worden voor innoverende projecten. Daarmee kan schwing worden gegeven aan de inclusieve samenleving waar deze gemeente aan werkt. De wethouder neemt de suggestie mee.

Tweede termijn

Bunnik vraagt wat deze integrale aanpak betekent voor de monitoring waar de raad bij betrokken is. Van de detailmonitoring is eerder aangegeven dat die gelijk oploopt met de planning- en controlcyclus. Gaat het nu anders ingericht worden? Berkhoff: Niet meteen. De ontschotting in het sociale domein is nog een ingewikkelde kwestie. Vanuit de diverse landelijke wetten heeft de gemeente nog met geoormerkte budgetten te maken. Het zal straks wel mogelijk zijn om een integrale beleidsrapportage te presenteren, maar met de financiële rapportage zal dat niet zo snel gebeuren. Aan de andere kant: de Rijksoverheid beoogde met de decentralisaties wel een integrale benadering. Op de duur zullen de schotten dus wel verdwijnen. Dan kan de gemeente ook met één financiële rapportage naar buiten treden. Bunnik vraagt zich af in hoeverre de raad dan nog controle kan houden op de uitvoering. Dat is wel een zorgpunt dat nu naar boven komt. Berkhoff: Het is belangrijk dat de raad voldoende geïnformeerd wordt om te kunnen beoordelen of er doelmatig en efficiënt gewerkt wordt. Uiteraard blijft de reguliere P&C-cyclus daarvoor een goede mogelijkheid bieden. De uitvoeringsnota's zullen toch weer over de verschillende domeinen gaan. Dat zal dan ook een vertaalslag krijgen in de begroting, de jaarrekening etc. Niemand hoeft dus bang te zijn dat er straks alleen nog maar een A4tje verschijnt, als het gaat om de verantwoording van het beleid in het sociale domein. Conclusie: De commissie stemt in met het ontwikkelen van een kaderdocument voor het gehele sociale domein. Ze vraagt in dit verband speciaal aandacht te geven aan mogelijkheden voor innovatie.

Slot

14. Rondvraag

- Horst vraagt aandacht voor het speeltuintje aan de Bovenkamp. Daar staat geen prullenbak. Er ligt regelmatig veel rommel, ook doordat het een hangplek is voor

leerlingen van de Noordgouw. Verschillende bewoners hebben de gemeente daar meerdere keren over benaderd, maar kregen steeds nul op het rekest. Contact met de Noordgouw heeft ook niet veel opgeleverd. Als kinderen de spullen die er liggen oppakken, is dat niet alleen vies, maar kan het ook vervelende gevolgen hebben. Berkhoff: We nemen het als

5 aandachtspunt mee. Bunnik heeft een toezegging gehad van wethouder Van Dijk dat bij alle speelplaatsen een bord wordt geplaatst. Daar is door de wijkagent om gevraagd. Op grond van dat bord kan de politie ingrijpen en de hangjongeren aanpakken.

- Hardam refereert aan de toezegging bij agendapunt 8: Van Haren zou het een en ander uitzoeken over de stijging van de MD-kosten. Ze wil graag weten hoe haar vraag daarover

10 beantwoord wordt. Berkhoff: Het antwoord komt sowieso naar de commissie toe.

15. Sluiting

Voorzitter bedankt iedereen voor zijn/haar inbreng. Hij sluit de vergadering om 22.37 uur.